

Abonnement pour un an:

250 piastres

Edition spéciale 300 piastres

Adresse:

Idjtihad Constantinople

Téléph-St, 865

XXème ANNÉE

Février 1925 — No 174

# اجتهاد

فلسفی ، اجتماعی ، ادبی ، اقتصادی مجموعہ

آلومنان: سنہ لکي [ ۲۱ - نسخہ ]

داخل ایچون ۰ ۲ خارج ایچون  
۲ ۱/۲ اعلا کاغذایی ۵ ایرادر .

اداره خانہ سی

جفال اوغلانده « اجتهاد ٹھوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکرمینجی سنہ

نومرو ۱۷۴ - ۱ شباط ۱۹۲۵

زده در عقلی خالقك وارسه  
زده دن كلدی ؟ زده در ؟ یوقسه  
قابایلماز ضیای مهر و ذکا.  
شمس عالم دكلیدر یا خدا ؟

(مانچستر) دن

جناب درویش

عملی روحت

(دون و یارین) ی عینی مؤلفدن مترجم (عملی روحت)  
تعقیب ایده جك؛ اثر طبع ایدیور . مترجمك دیباجه سی  
بو اثر مترجمك قیمت علمیه سی حقنه شیمیدین بر فکر  
ویره جك یولده اولدیغندن عیناً اجتهد قارئلرینه عرض  
واصل اثری کتاب حالنده او قومیایه احضار ایدیورز

مترجم دن

تورك قارئلری وبالخاصه (اجتهاد) ی یکریمی سنه دن  
بری اوقویانلر ، دوقتور (کوستا و لوبون) ی چوقدن  
طانیلر و چوقدن بری اثرلرندن استفاده ایشکده درلر .  
استادك Les Incertitudes de l'Heur epréente  
اسمی ویردیکی بو کتاب، حقیقه بر عملی «پسیقولوجیایه در»  
هر بحثی متعدد و بویوک صحیفه لار اشغال ایدن کتابلری  
او قومیایه و بو اوزون یازیلر ایچندن جوهر مؤثر آیرمغه  
زمانز انسانك تحمیلی قالمشدر .

زمانك انک یانجی و یاقجی مسئله لرینه دائر وهر بری  
بتون بر کتاب قبض و قدرتنده «نص» لردن متشکل اولان  
بو «عملی روحت» بیوک بر احتیاج فکریمزی تطمین  
ایدیور ، عرفان ملیزمده ، پك چوق اولان حزن انکیز  
بوشلقلردن برینی طولدوریور . (عصرمك مخصوص  
فلسفیه سی) ، (دون و یارین) ، (عملی روحت) ... عینی  
سیستم تعقیب ایدیلرک یازیلش اولان بو اوچ کتاب عصرک  
اجتماعی ، روحی ، فلسفی بتون مسائلنی ، قیصه جمله لرله  
احمال و احتوا ایشمدر . (روح الاقوام) ، (علم روح اجتماعی)  
(اورو باحرینك تاریخ روحیسی) .. بو اوچ کتاب ایسه  
اجتماعی ، روحی ، فلسفی باصره مذك افق مرئیسینی عظیم  
بر مقیاسده ککیشلتمشدر .

توت ، (پاریس) ده منتشر La Revue Bleue  
مجموعه سبنك ۱۶ جزیران ۱۹۲۳ تاریخلی نسخه سنده  
مندرج و (کوستا و لوبون) . عائد بر تدبیرانه مده ،  
سویله دیکم وجهله دوقتور (کوستا و لوبون) پسیقولوجیای  
تجدید و علوم مثبت مرتبه سنده اعلا ایشمدر . فیزولوجیای  
بشریده لایموت (قلودبهرار) Claude Bernard ك  
معظم فتوحاتی Gustave LeBon پسیقولوجیایه  
یامشدر . آرتق پسیقولوجیایه دخی ، فیزولوجیایه کی تجربه  
ایله ، مشاهده ایله حساب و ارقام ایله ، لابوراتوار مساعیسی  
ایله انکشاف و تکامل ایشکده اولان بر علم اولمشدر .

اخیراً نشر ایش اولدیغمز ، علم روح اجتماعی [روح -  
الجاهیر] ، دموقراط شمار و صفیه توصیف اولونان  
خیال لرك مسخری اولانلر اوزده رنده شفا کار بر تاثیر اجرا  
ایش و بو تاثیر و تاثيرك آثاری محسوس اولمشدر .

مضاد لعفن [آتی سه پتیک] ادویه طبعده و بالخاصه  
طبابت جراحییه ده نه ایسه ، حیات اجتماعییه ده (کوستا و  
لوبون) ك اجتماعی و پسیقولوجیائی اثرلری اودر : باطل  
فکرلر ، خام خیاللر ، انک مهلك منقروبلردن داها آزمی  
تخریبکاردرلر ! دوستلغیه و توجهیه مفتخر اولدیغ استاد  
حکیمك کتابلرینی تورکجه یه نقل ایشکده ، اداسنه کنیدی  
مکلف سیدیکم علمی ویرکیمی ، مملکتیه ، ویرمکده اولدیغمه  
قائل و بو صورتله مستریخ اولیورم .

روحی ، حسسانك تبسمیه اعتقاد ایدن و سیئاتی  
دوش ندامتمده طاشیبیان بر انسان ایچون بر نعمتك  
شکرینی ادا ایتك یکی بر نعمته نائل اولماقدن داها بیوک  
بر مظهریت و سعادتدر ، جهل و تعصب مبتلا لرینك بی  
تکفیر ایتله لرینه مانع اولامادم ، فقط کیسه بانا کافر  
نعمت دیبمه دی .

زمانك و مملکتیمک بر قاج و کسك ذکا و وجدانلرینك  
تقدیر و محبتنه مظهرم ؛ بوده ارماسه یدی بنم «بیوک محبت» م  
سوهن و آجیان بر روحه مقتضی نار و نوری یالکیز  
باشنه بانا ویریدی .

ظلمت زاده و ظلمت زده عوامک و مظلوم عوام فریبلرک  
بی کافر کوسترمکده اولانلرندن دولایی محزون دکم :  
«حق» ك نزدنده ، اینی «کافر» ك فنا «مؤمن» دن

زیاده مقبول اولدیغنه ایمانك بر کمال اولماسی بانا یتیشیر .

Trainant après moi mon fantôme,  
Je m'en vais disparaître comme  
Un soleil couché dans la mer.

دییه بیلیمیه روحنده قدرت حس ایتمش اولماق بر فانی  
ایچون آز سعادتمیدر ؟

۲۷ مایس ۱۹۲۴ اجتهد نهوی

دوقتور : عبدالله جودت

تحلیل آثار

## سیاست و اقتصاد

۹ نجی مقاله سنی یوسف آجوره بك « اقتصادیات و فرقه لر » موضوعنه تخصیص ایدیور . بوندن اولکی مقاله لر دن برنده ده بوراده سویله دیکارینی آزچوق تکرار ایتشدرد . یاریسی مقاله ، یاریسی خطابه اولان کتابلرده بو تکرر ضروریدر . بر فکری قبول ایتدیرمك ایچون مراجعت ایدیله جك چاره لر دن برینك تکرار ایتك اولدیغنی ادما ایدن دوقتور کوستاولوبون حقلیدر .

La vérité ne peut jamais être assez répétée.  
یعنی حقیقت نه قدار تکرار ایدیسه آزدر دین ذات یردن کوکه قدار حقلیدر . یوسف بك بومقاله ده بالطبع بك مصیب اولاراق « سیاسی فرقه لر مادی ، اقتصادی مافعه مستنداً تحدث ایتشدرد » دیور . و صوکره ( آلمانیا ) ده ؛ ( فرانسه ) ده ( انگلتره ) ده موخود سیاسی فرقه لر ی تعداد و توصیف ایدیور :

« قومونیسیت لرله سوسیالیست لر هیچ برملکده ، هیچ بر سرمایه مالک اولمایان صنایع عملیه سنك مثیلیدر لر کندیلری سرمایه دارلرک سرمایه سنك مصادرده سنی ویا لکنز دوئتک سرمایه دار قاهره ، بتون افراد جمعیتک اجیر اولماسنی طلب ایدر لر . قومونیسیت لرک سوسیالیست لر دن فرقی اساسده اولمایوب اصول حر کتده و تعبیه در : قومونیسیت لر اوچنجی انترناسیونالک یعنی موسقو و انک دیر کتیلرینه تابع اولاراق اونک کوستردیکی طرز حر کتی تعقیب ایتمکده در لر . بر قاج شعبه یه آیریلان سوسیالیستلر ایسه مملکت و شعبه لرینه کوره فرقلی تعبیه لر اتحاد ایده رک بورژوا فرقه لر یله تشریک مساعی بی قبول و داهامعتدلا نه حر کتی ترجیح ایدر لر .

قومونیسیتک مطلق صورتده انترناسیونالدر . قومونیزم اساساً بین الملل بر فرقه در مختلف مملکتلرده قومونیسیت فرقه لر ، اونک شعبه لر ی عد اولونور . سوسیالیست لرک « اهل سنت » اولانلری انترناسیونالیست در لر . فقط ملی سوسیالیست شعبه سی ده وارددر . دموقراطلر شهر و کویک متوسط سرمایه دارلری در . ملک شخصی و مقدس در آنجاق بیوک سرمایه نك کوچوکلری یوتما ماسنه چالیشیر لر . ملیتی قبول و مدافعه ایدر لر . مساوات مطلقه طرفدار ایدر لر . یوسف بك بو مقاله سنی کتایبده تام اولاراق او قومانی قارئلر مه توصیه ایدرم . بتون فرقه لر و ماهیت اجتماعی و اقتصادی لر ی حقنده اولدقچه واسع و پک واضح معلومات وارددر و بونلری بیلمك واجبدر . تورکیاده فرقه حیاتی ده ایی قاوارامشدر . تورکیاده منور طبقه ایچون « بونلر بر عصر اولنه قدار یوک واورته زعیمی زراعته مستند تشکیلات عسکریه نك رئیس اولان سلاطانک و امرا سنك قپو خلای ، قوللری ، مداحلری دالفا و قلری ایدی » بر عصر دنبری دوام ایدن اجتماعی ، سیاسی و فکری بحران بوتشکیلاتی پریشان ایش و منورلری استناد کاهسنز براقشدر . بونلر خدمت ایده جکلری صنف ، انتساب ایده جکلری قاپو آریورلر ... دیور . فقط منور انسان دالقانوق اولورمی ؟ دالقانوق اولورسه منور اولورمی ؟ « منور » دن یوسف بك مراد ایتدیک تالی و عالی مکتبدن دیلوما آلمش و بر قاج منظوم مشور یازی یازماق اقتداری کسب ایتمش کیمسه لر ایسه هیات ! منور اودر ، که عرقی شیرازی کیی

دست بد امان طب چون زخم

کر بزخم لاف ادب چون زخم ؟

دیر واوله اولور ؛ یوسف بك ! بزمنورلر دکی مظلعلرز . بو ظامتسرانی کیم تنویر ایده جك ؟

۲۸ کانون ثانی ۱۹۲۵ اجتهد نهوی